

Szövegszerkesztéssel, hivatkozásokkal, jelölésekkel kapcsolatos általános információk

Tisztelt Szerző!

Köszönjük, hogy a szerkesztési elvek betartásával hozzájárul a Fogyasztóvédelmi Jog online szakfolyóirat egységes és gyors megjelenéséhez. A jelen dokumentumba foglalt formai előírások egyrészt a kiadói hagyományokra épülnek, másrészt támogatják az elektronikus megjelenítéssel összefüggő funkciók működését. A kettő együtt szolgálja az Ön által készített magas színvonalú tartalmat közös sikerünk érdekében.

Wolters Kluwer Hungary Kft.

I. Általános információk

A kéziratot *MS Word szövegszerkesztővel*, rtf., doc vagy .docx formátumban szükséges elkészíteni.

A szöveg stílusa *normál*. A kiemeléseket *dőlt* szedéssel kérjük. Az aláhúzás, **félkövér**, VERZÁL/KISKAPITÁLIS kiemelésre nem használható. A kiemeléssel szavakat, kifejezéseket hangsúlyozunk, ne mondatokat vagy bekezdéseket, különösen nem idézeteket.

Felsorolásnál *kézzel* kérjük a *felsorolásjelek beírását* (nem a Word automatizmusával), az alábbi jelek használatával (–), ill. *a), b), k)*. A latin ábécé kisbetűivel megjelölt pl. *a)* [...]ponton belül az alpont pl. *aa)* [...] megjelöléssel írandó.

A kézirat akkor a legmegfelelőbb a kiadó számára, akkor van bebiztosítva leginkább az információvesztés ellen, ha az a legegyszerűbb formában, egyszerű szöveggént kerül előállításra, vagyis nem tartalmaz automatizmusokat, speciális formázásokat (pl. automatikus felsorolást sem a címeznél, sem tényleges felsorolásoknál; térközbeállítást a sorok között).

A folyószöveg betűmérete 12-es, de táblázatoknál szükséges lehet a betűméret csökkentése ahhoz, hogy az beilleszthető legyen.

A folyószöveg tagolásához *nem kell behúzást alkalmazni*, a bekezdések között nem kell egy sort kihagyni (ez majd a tördelés során történik). Az új bekezdést mindig az [Enter] jelzi. Úgy kell szerkeszteni a kéziratot, hogy minden [Enter] új bekezdést jelent, vagyis nincsenek bekezdés nélküli új sorok.

Minden bekezdést szögletes zárójelben lévő sorszámmal kell ellátni: pl. [1].

A *korrektúra*verziókat a szövegből mindig el kell távolítani, azaz csak az utolsó szövegverzió maradjon a leadott kéziratban.

A *lábjegyzeteket* „lábjegyzet beszúrással” helyezzük el és arab számmal jelöljük. A szerző neve mellett a titulust lábjegyzetbe kell illeszteni (arab számozással).

Jogsabályi, joggyakorlati hivatkozásokat ne tegyünk lábjegyzetbe, szerencsésebb azokat a főszövegbe ágyazni zárójelben. A szerző neve mellett a titulust lábjegyzetbe kell illeszteni (arab számozással).

II. Címrendszer

1. A mű címe

A mű címe legyen *rövid, tömör*, csak kivételesen adjunk hosszú, magyarázó címet.

2. Belső címstruktúra

A téma által vezérelten a szerző alakítja ki a szakcikkek logikus struktúráját és címrendszerét.

A mű tagolásának elsődleges eszköze a belső címrendszer, a címek hierarchiája mutatja a mű szerkezeti felépítését, ezért nagyon fontos az alábbi iránymutatások követése:

- a belső cím legyen *rövid, tömör*, csak kivételesen adjunk hosszú, magyarázó címet;
- a címfokozatokat *decimális számozás különbözteti meg egymástól* (arab számokat használva);
- *kettőnél több belső címfokozatot ne használjunk*, mert ugyanúgy átláthatatlanná teszi a művet, mintha nem tagolnánk;
- nem szükséges valamennyi egységen belül kimeríteni az összes címfokozatot, de szinteket ne lépjünk át;
- egy egységen belül csak akkor vezessünk be egy újabb fokozatot, alcímet, ha abból legalább kettőt tudunk képezni, egy esetén valójában nincs szükség további tagolásra!

III. Táblázatok és ábrák

Táblázatok készítésére használjuk az MS Word e funkcióját, illetve, ha valamilyen okból mégsem ezt a megoldást választjuk, az egyes oszlopokat tabulátor billentyűkkel válasszuk el, ne pedig szóközöket használjunk.

Az ábrákat MS Word szövegszerkesztővel, grafikonok esetén MS Excel programmal szükséges elkészíteni.

Minden táblázat, illetve ábra esetében meg kell adni annak számozását és címét, a táblázat, illetve ábra felett 11-es betűmérettel. A táblázatok szövegét 11-es betűmérettel kell elkészíteni.

Minden táblázat, illetve ábra esetében meg kell jelölni annak forrását, a táblázat, illetve ábra alatt 11-es betűmérettel.

Pl.:

3. táblázat: Semmisségi és megtámadhatósági okok

Forrás: Boros Anita – Juhász Péter – Lantos Ottó – Tátrai Tünde: A közbeszerzés alapjai. CompLex, Budapest, 2013, 131–132. o.

Fontos, hogy egyértelműen felismerhető legyen a táblázatokhoz és ábrákhoz tartozó szöveg, a főszövegben hivatkozni kell a vonatkozó táblázat, illetve ábra számára.

IV. Jogsabályi hivatkozások

A kereszthivatkozások a szöveg speciális elemei, amelyek elektronikus felhasználás során arra szolgálnak, hogy az olvasó (felhasználó) könnyedén elérhesse, megtekinthesse azt a jogszabályt (törvényt, rendeletet stb.), amelyet a szöveg megemlít, vagy amelynek egy részletére utalást tesz. Ahhoz, hogy ez az elérés a megjelenítő eszköz, illetve program révén valóban megvalósulhasson, a jogszabályt és/vagy részletét jelölő szövegrészeknek meg kell felelniük bizonyos formai követelményeknek. A formai követelmények attól függően változnak, hogy milyen típusú a jelölt jogszabály, illetve annak részlete.

1. Általános követelmények

Minden kereszthivatkozásra vonatkozó általános feltétel, hogy a jelölés jól tagolt legyen, a kereszthivatkozás egyes részeit szóköz válassza el egymástól, vagyis ne folyjon egybe a kereszthivatkozásnak szánt szövegrész.

Pl. [113/2010. \(IV. 13.\) Korm. rendelet 2. § \(1\) bekezdés c\) pont](#)

Hibás és az automatikus felismerés nem fog működni megfelelően, amennyiben a fenti példában található bármelyik (egy vagy akár több) szóköz is hiányzik.

Hibás pl. [113/2010. \(IV.13.\) Korm.rendelet 2. § \(1\)bekezdés c\) pont](#)

Az is probléma forrása lehet, ha olyan helyen van szóköz, ahol viszont nem kellene, mint például az évszámban, sorszámban vagy a típus megnevezésében.

Hibás pl. [113/2 010. \(IV. 13.\) Korm. rendelet 2. § \(1\) bekezdés c\) pont](#)

A kereszthivatkozások kétféleképpen lehetnek:

- jogszabályra történő hivatkozás – pl. 2003. évi XCII. törvény;
- jogszabály részletére történő hivatkozás jogszabály-hivatkozással együtt – pl. 2010. évi XCII. törvény 1. §.

Ahol csak jogszabály részletére történő hivatkozás van [pl. 2. § (3) bekezdés], az automatikus felismerés nem működik, így az ilyen kereszthivatkozást *kerüljük*.

Közbeszúrások ne törjék meg a jogszabály-hivatkozásokat.

Pl.:

Helytelen: „**A Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) kodifikátorai a 6:522. §-ában rejtve helyezték el a kár fogalmát.**”

Helyes: „**A Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:522. §-ában a kodifikátorok rejtve helyezték el a kár fogalmát.**”

A hivatkozásban a legalacsonyabb szintű szerkezeti egység megjelölése kivételével *nem kapcsolódhat birtokos rag és birtokos személyjel*.

Pl. Be. 69/A. § (2) bekezdés b) pont *ba) alpontja*

Hibás pl. **Be. 69/A. §-ának (2) bekezdésének b) pontjának *ba) alpontja***

2. Rövidítés

A jogszabály-hivatkozás történhet a teljes, hivatalos jogi megnevezésével, *rövid elnevezéssel* (pl. cégtörvény) vagy *teljes rövidítés használatával* (pl. Ptk.).

Ha a jogszabály meghatározza a *más jogszabályban alkalmazandó rövidítését*, a kéziratban is ezt használjuk (pl. Szabs. tv.). Amennyiben nem határozza meg, úgy a *közismert* rövidítéseket (Ptk., Pp., Gt., Ctv. stb.) alkalmazzuk; ha több ilyen is felmerül (pl. Cstv. vagy Csódtv.), akkor a szerzőknek és a szerkesztőnek egyeztetni szükséges. Minden egyéb esetben a Jogtáron, a jogszabályokban linkként is funkcionáló rövidítéseket kell alkalmazni. Itt is előfordulhat azonban, hogy a Jogtár (mint maguk a jogszabályok is) többféle, esetleg túl általános (pl. rendelet) rövidítést használ. A Jogtár által használt rövidítés alatt a jogszabályokban hivatkozásként alkalmazott rövidítés értendő (több rövidítés esetén lásd fent), nem az „Egy joganyag kikeresése” funkcionál megadottakat, mert ezek között vannak tájékoztató jellegűek is, melyeket a jogszabályok nem használnak.

Ha nincs az adott jogszabálynak sem hivatalos, sem közismert, sem a Jogtáron használt egyértelműen megkülönböztető rövidítése, a *szerzőnek kell bevezetni* és azt feloldani a szövegben az első előfordulásnál.

Az újrakodifikált jogszabályoknál, esetenként a többszörös újrakodifikálások miatt (rég, még régebbi; meddig új az új?), valamint a hosszú átmeneti időszakok miatt (a régi még a hatályos, a kihirdetett új még nem hatályos) az alábbi megoldást alkalmazzuk, így mindenki számára egyértelmű, melyik törvényről van szó. Az új, mindig a jelző nélküli rövidítés.

1959-es Ptk. – Ptk.
1978-as Btk. – Btk.
1952-es Pp. – Pp.
2003-as Bit. – Bit.

Abban az esetben, ha egy idézetben használatos rövidítést az aktuális időállapotban más jogszabállyal azonosítunk, az alábbi megoldással az ellentmondás feloldható.

BH2001. 182. A gazdasági társaság taggyűlési határozatai, tagi döntései esetében a [z 1959-es] Ptk.-nak a semmisségre vonatkozó szabályai nem érvényesülhetnek, hanem a külön törvény, az 1988. évi VI. törvény rendelkezéseit kell irányadóaknak tekinteni.

[Tartalmi idézéskor, valamint, ha az idézés ténye nyilvánvaló, pl. a szerkesztett döntések rezüméi esetén (ott a forrásmegjelölés), nem szükséges használni az idézőjelet. Ha jelölt vagy nem jelölt idézetből hiányzik valami, és oda utólag bármit is beírunk, szögletes zárójelbe kell tenni (pl. egy hivatkozás pontosítása); az idézet eredeti hibás szövegét vagy sajátos szóhasználatát a [sic!] (így!) szócskával jelezzük.]

Nem alkalmazható rövidítésként olyan szó vagy kifejezés, amelyet a szöveg másutt, más jelentéstartalommal is alkalmaz. Kerüljük pl. a „rendelet”, a „határozat” és hasonló általános megnevezések rövidítésként való használatát, vagyis a rövidítés legyen egyedi. A rövidítést nagybetűvel kell kezdeni és ponttal kell zárni.

A rövidítésről minden esetben az első használata előtt rendelkezni kell, vagyis az alkalmazott jogszabályi rövidítésnek az *első előfordulás alkalmával meg kell adni a megfeleltetését: a jogszabály címe, száma szerinti hivatkozás után zárójelben az „a továbbiakban:” kifejezés használatával*. Ha több szerző is megadja a megfeleltetést, a szerkesztő feladata, hogy azt az első előfordulási helyen meghagyja, és a többi helyen törölje.

Pl. az adózás rendjéről szóló **2003. évi XCII. törvény** (a továbbiakban: **Art.**)

Ügyeljünk arra, hogy ne maradjon le se a névelő, se a kettőspont az „a továbbiakban:” kifejezésből.

Az első előfordulásnál megtörtént megfeleltetést követően - zárójelben és folyószövegben egyaránt - a *jogszabály szerkezeti egységére vonatkozó pontos* hivatkozásnál mindig a teljes rövidítést kell alkalmazni [pl. Ptk. 3:39–3:70. §], folyószövegben való nem pontos hivatkozásnál a szöveggörnyezet, a stílus is befolyásolhatja, hogy jó-e a rövidítés használata vagy inkább a rövid elnevezés indokolt (pl. társasági törvény).

A jogszabály számának használata a cím szöveges részének elhagyásával [pl. 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet] nem minősül rövidítésnek, ez esetben nem szükséges az első előfordulásnál megfeleltetni a „továbbiakban” fordulat használatával. Rövidítésként nem használható a jogszabály száma oly módon, hogy abból a dátumot kihagyjuk, vagy törvény esetén a tv. rövidítést alkalmazzuk.

Például nem használható:

2010. évi I. tv.

61/2009. IRM rendelet

Ha a szerző által bevezetett rövidítés a fenti szabályoknak nem felel meg (például a szerző így oldja fel: a továbbiakban: 61/2009. IRM rendelet), akkor a jogszabály számát alkalmazzuk.

A *rövid elnevezés* a jogszabály általánosan használt és egyértelmű, rövid, összefoglaló elnevezése (pl. versenytörvény, esélytörvény, tőkepiaci törvény, számviteli törvény, publicitási irányelv). Pontos, a jogszabály szerkezeti egységére is utaló hivatkozásoknál lehetőleg ne használjuk.

Egy jogszabálynak csak egy rövidítését alkalmazzuk.

3. Típustól függő követelmények

A különböző jogszabályok és jogszabályrészletek jelölésének más és más feltételeknek kell megfelelniük. A jogszabályok jelölésének módja nagyjából megegyezik a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet Első Részének II. részében leírtaknak, a jogszabály szerkezeti egységeire vonatkozó hivatkozások jelölési módja pedig az említett rendelet Második Részének V. Fejezetében leírtaknak. Azért csak nagyjából, mert a jelenlegi jogszabályok nem követik szigorúan az abban leírtakat, továbbá az automatikus felismerés is megenged kisebb, nagyobb eltéréseket.

A fontosabb jogszabálytípusok leírása egy-egy példán keresztül:

Törvény

2010. évi I. törvény, ahol:

2010. a kihirdetés éve

évi az „évi” szó

I. a törvény sorszáma római számmal

törvény a „törvény” szó.

Rendelet, határozat

61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet, ahol:

61 a jogszabály sorszáma

/ a „/” jel

2009. a kihirdetés éve

(XII. 14.) a kihirdetés dátuma (hónap, nap)

IRM a jogszabály megalkotója megjelölésének a rövidítése
rendelet a jogszabály típusa.

A jogszabályon belüli szerkezeti egységek növekvő (egyre nagyobb részt magába foglaló) sorrendben a következők:

alpont
pont
bekezdés
szakasz
alcím
fejezet
rész
könyv

A szerkezeti egységre történő hivatkozásnál arra kell ügyelni, hogy a hivatkozni kívánt rész megnevezése olyan szerkezeti egységgel kezdődjön, ami a jogszabályon belül egyedi, ellenkező esetben ugyanis a hivatkozás több elemet is jelölhet egyidejűleg. A gyakorlatban ez a bekezdés feletti szerkezeti elemekre igaz, vagyis a részlethivatkozást minimum szakasz szinttől kell kezdeni. A Polgári Törvénykönyv esetén ezt még megelőzi a könyv megjelölése is:

Pl. 8. §, 10/A. §, 15. § (4) bekezdés *c*) pont, 6:445. §

Pont, alpont

A pontok a latin ábécé kisbetűivel és a „,)” jellel (a kettőt együtt dőlttel szedve) vagy pozitív egész számokból képzett arab sorszámokkal jelölhetőek meg

Pl. *a*) pont vagy 5. pont

A latin ábécé kisbetűivel jelölt ponton belül az alpontok jelölése a pont megjelölésében foglalt kisbetűből, a latin ábécé kisbetűiből és a „,)” jeltől képezhető

Pl. az *a*) pont *aa*) alpontja, a *b*) pont *bc*) alpontja. [Gyakori hiba az alpont pontként jelölése – 5. § *cc*) pontja –, mivel sem a pont, sem az alpont nem hagyható ki].

Arab számmal megjelölt ponton belül az alpontok a latin ábécé kisbetűivel jelölhetők.

Pl. az 1. pont *a*) alpontja

A pont, alpont megnevezés bizonyos esetekben elhagyható (pl. közvetlenül szakaszt, bekezdést követően), de célszerű mindig kiírni, mivel ez az automatikus felismerés tévedési lehetőségét minimalizálja.

Bekezdés

A bekezdés jelölése pozitív egész számokból képzett, zárójelek közé foglalt arab számozással történik. Újjonnan beiktatott bekezdés esetén előfordulhat az arab számot követően a latin ábécé kisbetűje is

Pl. (2) bekezdés, (5a) bekezdés

A „bekezdés” szó rövidíthető a „bek.” rövidítéssel, vagy közvetlenül szakasz után el is hagyható, de itt is érvényes a korábban tett megjegyzés, hogy a hiba minimalizálása érdekében mindig célszerű kiírni.

Szakasz

A szakasz jelölése a pozitív egész számokból képzett arab sorszámát és a § jelet foglalja magában. Később beiktatott szakasz esetén ezt még követheti egy perjel után a latin ábécé egy nagybetűje is.

Pl. 8. §, 15/F. §

Fejezet, rész, könyv

A fejezet, rész, könyv jelölése a gyakorlatban sokkal kevésbé követi a jogszabályszerkesztésről szóló rendelet előírásait, mint az alacsonyabb szintű szerkezeti egységeké. E három szerkezeti elem jelölése a gyakorlatban egy sorszámból és a típus megnevezéséből áll. A sorszám lehet arab

szám, római szám, vagy betűvel kiírt sorszám is, a típus megnevezése általában nagybetűvel kezdődik

Pl. V. Fejezet, NEGYEDIK RÉSZ, Hatodik Könyv

4. Több szerkezeti egység jelölése

Abban az esetben, ha egymás után következő szerkezeti egységre hivatkozunk, akkor ezek első és utolsó tagját *hosszú kötőjellel* kell összekapcsolnunk. **Ha a hivatkozás könyv megjelölést is tartalmaz (Ptk.), akkor a szakaszszám előtt az első és az utolsó tagnál is jelöljük a könyv számát.**

Pl. 45–50. §, 65. § (4)–(9) bekezdés, 6:509–6:510. §

A hosszú kötőjellel összekapcsolt elemek csak a hivatkozás utolsó szerkezeti elemei lehetnek. Amennyiben a szerkezeti elem jelölése sorszámot tartalmaz, akkor összevonás esetén csak az intervallum utolsó tagja után tesszük ki a ’.’ jelet.

Pl. I–V. Fejezet, 6–8. §, vagy 1–5. pont

5. Szerkezeti egységek felsorolása

Több azonos típusú szerkezeti elemre történő hivatkozás esetén elegendő egyszer, a hivatkozás szövegrészének végén megnevezni a hivatkozott szerkezeti elemet.

Pl. a Ptk. 1., 5., 10. és 13. §-a
az Alkotmány 44. § (1) és (3) bekezdése

A felsorolás elemeit vessző vagy kötőszó (és, valamint, továbbá, illetve, vagy) kapcsolja egymáshoz.

6. Zárójelbe tett hivatkozások helyes formája

(Ptk. 6:509. §)
[Ptk. 6:509. § (1) bek.] vagy [Ptk. 6:509. § (1) bekezdés]
[Ptk. 6:511. § (1)–(3) bek.] vagy [Ptk. 6:511. § (1)–(3) bekezdés]
[Ptk. 6:511. § (1), (3) bek.] vagy Ptk. 6:511. § (1), (3) bekezdés]
[Ptk. 6:522. § (2) bek. c) pont] vagy [Ptk. 6:522. § (2) bekezdés c) pont]

Bár bek., illetve pont jelölés nélkül is felismeri a program a hivatkozást, de inkább a fenti jelölést alkalmazzuk.

Szögletes zárójelet [] akkor használunk, ha a hivatkozás jelölésében már szerepel *kerek zárójelel ()*.

7. Hivatkozás mellékletre

Mellékletre hivatkozás esetén a hivatkozásnak és a számozásnak pontosan meg kell egyeznie a melléklet jogszabályban használt tagolásával (azaz, ha például a jogszabály betűvel jelöli a mellékleteket, a hivatkozásnak is ehhez kell alkalmazkodnia), azzal, hogy a mellékletre hivatkozáskor a „számú” szó attól függetlenül használható, vagy elhagyható, hogy a jogszabály maga tartalmazza azt.

Pl. a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 11. számú melléklete

vagy

a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 11. melléklete

Ha a melléklet több szerkezeti egységre van tagolva, a hivatkozás nem tartalmazhatja a köztes szerkezeti egységek (cím, fejezet, stb.) megjelölését. A melléklet adott pontjára hivatkozás nem tartalmazhat szóközt sem a köztes szerkezeti egységek számai között.

Pl. a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 11. melléklet I.3. a) pont.

8. Hivatkozás uniós jogi szabályozásra

Jelenleg az automatikus felismerés a rendeleteket, határozatokat, irányelveket, ajánlásokat és bírósági határozatokat (Európai Unió Bírósága, Törvényszék) tudja felismerni, amennyiben megfelelnek bizonyos követelményeknek.

A sikeres felismeréshez meg kell adni

- a) a jogszabály kibocsátóját
- b) a jogszabály kibocsátásának évét, valamint sorszámát
- c) a jogszabály típusát.

a) Az *EU-s jogszabályok kibocsátói* közül az automatikus felismerés három kibocsátót ismer, ezek:

- az Európai Parlament és a Tanács
- a Tanács
- a Bizottság

A kibocsátó megnevezését tehetjük a hivatkozás elejére és a jogszabály típusának megnevezése elé is.

az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve
(EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv

Amennyiben kibocsátó nem szerepel a hivatkozásban, az automatikus felismerés arra a jogszabályra fog hivatkozni, amelyet a belső tábláiban legelőször megtalál, kibocsátó hiányában tehát egyáltalán nem biztos, hogy az lesz a kereszthivatkozás célpontja, mint amit szerettünk volna.

b) A *jogszabály kibocsátási évének és a sorszámának* megadási módja attól függ, hogy a jogszabály milyen típusú:

rendelet esetén: sorszám / évszám / rövidítés,
minden egyéb esetben évszám / sorszám / rövidítés,

ahol a rövidítés „EK”, „EGK” vagy „EU” lehet.

Az évszám és a sorszám sorrendje tehát a rendelet esetében pont fordítottja a határozat, az irányelv vagy az ajánlás esetében alkalmazott sorrendnek.

A sorszám egy tetszőleges számú arab számjegyből álló szám.

Az évszám kettő vagy négy számjegyű arab szám, amennyiben két számjegyű, akkor az automatikusan az 1900-as éveket jelenti.

c) Az *EU-s jogszabályok típusa*, mint már említésre került, az alábbiak lehetnek:

- rendelet
- határozat
- irányelv
- (ajánlás).

Az EU-s jogszabályokra történő hivatkozásokban használt nem kötelező elem *a jogszabály megalkotásának napja* meghatározott formában.

Európai Parlament és a Tanács 2002. július 12-i 2002/58/EK irányelve

Több azonos kibocsátójú és típusú jogszabály felsorolása esetén a kibocsátót és a típust elég egyszer megadni, de a túl hosszú felsorolást kerüljük, mert ezeknél nagyobb az automatikus felismerés hibázásának esélye.

Néhány példa a helyes írási módjára

Alaptípus:

2007/59/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv
2783/75/EGK tanácsi rendelet
a Bizottság 1122/2009/EK rendelete
a Bizottság 1028/2014/EU végrehajtási rendelete
2008/477/EK bizottsági határozat
a Bizottság 2012/186/EU felhatalmazáson alapuló határozata
2009/23/EK bizottsági ajánlás
C–9/11. sz. ügy
T–282/11. sz. ügy

ÚJ! *Altípus 2015. január 1-jétől megjelent jogi aktusok esetén:*

(EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet
a Tanács (EU) 2015/81 végrehajtási rendelete
a Bizottság (EU) 2015/87 végrehajtási határozata

Változások:

1. zárójelben előre került az „EU”,
2. évszám-szám sorrend mindenütt egyforma lett.

Felsorolásban:

az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK tanácsi rendelet
a Tanács 85/358/EGK és 86/469/EGK irányelve

Teljes elnevezés, nem kötelező részekkel kibővítve:

a Tanács 2009. január 19-i 73/2009/EK rendelete
a Bizottság 2010. március 31-i 2010/194/EU határozata
a Bizottság 2014. szeptember 19-i 1322/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete

V. Hivatkozások joggyakorlatra

1. Hivatkozás magyar joggyakorlatra

A joggyakorlatra való hivatkozásnál **a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatokat eredeti ügyszámmal (lajstromszámmal) jelöljük** (pl. *törzsszövegben*: Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.807/2008/3. ítélete, *lábjegyzetben pedig*: Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.807/2008/3.).

Az eredeti ügyszám ismeretében a Jogtár Döntvénykereső funkciója segít abban, hogy az megtalálható-e az adatbázisunkban, illetve van-e a döntésnek közzétett szerkesztett változata. **Amennyiben a döntésnek van szerkesztett változata, elsődlegesen ennek megjelölését kérjük, a közzétételi számmal (EBH2013. K.17., EBD2013. G.8., KGD2013. 126., BH2013. 207., BDT2013.**

2961.). A közzétételi szám nem az eredeti ügyszám, hanem az, amelyen az eredetiből átszerkesztett határozatot publikálták valamely (papír vagy elektronikus) folyóiratban.

A konkrét ügyekben hozott határozatok ügyszámjelöléséről a bíróságok egységes iratkezeléséről szóló 4/2002. OIT szabályzat rendelkezik az alábbiak szerint:

Az ügyszám

32. § (1) Az ügy száma az ügycsoport betűjele, valamint a lajstromszám törve az érkezés évszámával. Az ügyszámot egy sorba kell írni (pl. P.21.345/2001., Bf.121/2001. stb.).

(2) A bíróság elnöke elrendelheti, hogy az ügyszám előtt az eljáró tanács számát - 1-gyel kezdődő folyamatos számozással - arab számmal is tüntessék fel (pl. 5.P.21.402/2001., 5.Bf.153/2001. stb.).

(3) A Legfelsőbb Bíróságon és az ítéletábrán az ügycsoport betűjelét követően az eljáró tanács sorszámát - I-gyel kezdődő folyamatos számozással - római számmal tüntetik fel.

(4) A Fővárosi Bíróság elrendelheti, hogy a kerület számát az ügycsoport betűjele után kell írni (pl. 3.P.II.21.572/2001., 7.Bf.IV.83/2001. stb.).

(5) A betűjelzés és az eljáró tanács sorszáma után pontot kell tenni, ugyancsak pont kerül az öt számjegyű ügyszámoknál a második számjegy és valamennyi esetben az ügyszám után. (5.Bf.102/2000., Bfv.X.23/1997., Pkf.II.20.002/1995.,).

(6) Az ügyszám csak a „/” jelnél (törtvonalnál) választható el, ezt a jelet az elválasztás sorában fel kell tüntetni és a következő sor ezen írásjel megisméltése után folytatható.

(7) A betűjelzések, a számok és az írásjelek között szóköz nincs.

Változások az elvi bírósági határozatok jelölésében

2012. január 1-jétől a Kúria változtatott az addigi elvi bírósági határozatok (EBH-k) rendszerén.

A jelenlegi gyakorlat úgy néz ki, hogy megkülönböztetünk

1. elvi bírósági határozatokat (büntető, polgári, gazdasági, munkaügyi és közigazgatási szakágban) – Kúria által hozott határozatok és
2. elvi bírósági döntéseket (büntető, polgári, gazdasági, munkaügyi és közigazgatási szakágban) – alacsonyabb szintű bíróság által hozott határozatok.

Hogy melyik ítéletből lesz elvi határozat, ill. elvi döntés, azt a Kúria dönti el, a Kúriai Döntések (volt Bírósági Határozatok) című lapban ezek már egymástól elszeparálva jelennek meg.

Elvi bírósági határozatok és elvi bírósági döntések

34.§ (1) Ha a Kúria határozata elvi jelentőségű döntést tartalmaz, a tanács elnöke a határozat meghozatalát követő 30 napon belül átadja annak egy kiadmányát a 2. számú melléklettel együtt a szakáganként alakított elvi közzétételi tanács elnökének, és indokolt javaslatot tesz a határozatnak az elvi bírósági határozatként történő közzétételére.

(2) Az elvi közzétételi tanács havonta dönt arról, hogy az elnökéhez benyújtott határozatok közül melyek kerüljenek közzétételre. Ennek során megállapítja a közzétételre kerülő határozat szövegét és tömör összefoglalást készít az abban elbírált jogkérdésről. Az ülésről jegyzőkönyv készül, amely a közzététel végett megküldött és az - 18 - azokból közzétételre kiválasztott határozatok ügyszámát tartalmazza. A jegyzőkönyvet – évente újrakezdődő számozással – elnöki iratként kell kezelni. Ugyanígy kell eljárni az elvi bírósági döntésként való közzétételre felterjesztett ügyek kiválasztása során is. Az elvi közzétételi tanács elnöke a kiválasztott határozatot a Kúriai Döntések folyóirat kiadójának való továbbításától számított 8 napon belül megküldi az Informatikai Osztály vezetőjének a közzététel érdekében megszerkesztett formátumban, aki azt haladéktalanul feltölti a Kúria honlapjára.

(3) Az elvi bírósági határozatokat (EBH) és az elvi bírósági döntéseket (EBD) – a meghozatalának évszáma és a szakág betűjelének feltüntetésével – évenként újra kezdődő sorszámozással (a jogegységi határozatokat követően) közzé kell tenni a Kúriai Döntések (BH) folyóiratban is (pl. EBH 2015. M.1., EBD 2015. G.3.)

(4) Az alkalmazott jogszabályokat – a jogszabályok hierarchiájának megfelelően, azon belül a hatályba lépésük időrendi sorrendjében – e határozatok közzététele esetén is meg kell jelölni.

2. Hivatkozás uniós joggyakorlatra

A fontosabb jelölések leírása egy-egy példán keresztül:

Bíróság:

Európai Unió Bírósága – Bíróság: C-104/89. és C-37/90. J. M. Mulder és társai és Otto Heinemann kontra az Európai Közösségek Tanácsa és az Európai Közösségek Bizottsága egyesített ügyben 1992. május 19-én hozott ítélet, ECLI:EU:C:1992:217, 28. pont.

Európai Unió Bírósága – Bíróság: C-2/68. Ufficio Imposte di Consumo di Ispra kontra az Európai Közösségek Bizottsága ügyben 1968. december 17-én hozott végzés, ECLI:EU:C:1968:50.

Európai Unió Bírósága – Bíróság: 2/92. a Bíróság 1995. március 24-i véleménye, ECLI:EU:C:1995:83.

Európai Unió Bírósága – Bíróság: Juliane Kokott C-49/12. The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs kontra Sunico ApS és társai ügyben 2013. április 11-én ismertetett indítványa, ECLI:EU:C:2013:231, 34. pont.

Törvényszék:

Európai Unió Bírósága – Törvényszék: T-383/00. Beamglow Ltd kontra Európai Parlament, Az Európai Unió Tanácsa és Az Európai Közösségek Bizottsága ügyben 2005. december 14-én hozott ítélet, ECLI:EU:T:2005:453.

Európai Unió Bírósága – Közzolgálati Törvényszék: F-76/15. FY kontra Az Európai Unió Tanácsa ügyben 2016. április 28-án hozott ítélet, ECLI:EU:F:2016:83, 21. pont.

Emberi Jogok Európai Bírósága:

EJEB, 2016. május 17., Karácsony és társai kontra Magyarország ítélet, CE:ECHR:2016:0517JUD004246113, 138. §

EJEB, 1990. február 9., M and Co. kontra Német Szövetségi Köztársaság határozat, ECLI:CE:ECHR:1990:0209DEC001325887

VI. Szakirodalmi hivatkozások

A lábjegyzeteket a Jogtár *-gal jelöli, emiatt minden esetben szükséges a teljes szakirodalmi hivatkozást kiírni, az elterjedt megoldások {pl. lábjegyzet számára való visszahivatkozás, a [szerző neve] i.m., [szerző neve] (évszám)} nem alkalmazhatóak.

Az egyszerűsített bibliográfiai leírás elkészítéséhez a következő adatokat kell megadni a szövegközi jegyzetként hivatkozott szakirodalomnál és könyveknél.

1. Könyveknél

Szerző/k/ vagy szerkesztő/k neve [doktori cím, tudományos fokozat stb. nélkül; több nevet gondolatjellel (előtte és utána szóköz) összekapcsolva], a könyv címe, kiadásjelzés, kötetszám, a kiadó rövid neve (pl. CompLex, Wolters Kluwer, HVG-ORAC), a megjelenés helye, a megjelenés ideje, oldalszám – ebben a sorrendben.

Pl.:

Darázs Lénárd: A kartellek semmissége. CompLex, Budapest, 2009, 50. o.

Tosics Nóra: Jogorvoslati fórum. In: Dezső Attila (szerk.): Magyarázat az Európai Unió közbeszerzési jogához. Wolters Kluwer, Budapest, 2015, 833–837. o.

Gyulai-Schmidt Andrea: Koncessziós beszerzési eljárás. In: Dezső Attila (szerk.): Kommentár a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvényhez. Wolters Kluwer, Budapest, 2016, 637–661. o.

Barabás Gergely: A hatósági ügy, 7. §. In: Barabás Gergely–Baranyi Bertold–Fazekas Marianna (szerk.): Kommentár az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényhez. Wolters Kluwer, Budapest, 2018, 67–70. o.

Több szerzős és szerkesztett művek esetében az adott szerző által írt rész hivatkozása esetén a szerző által összefüggően megírt legnagyobb egységet hivatkozunk. Tehát ha egy szerző írta a jogszabály adott könyvéhez/részéhez/címéhez/fejezetéhez/alcíméhez tartozó magyarázó szöveget, akkor az adott könyv/rész/cím/fejezet/alcím címét kell meghivatkozni [lásd a fenti példában a koncessziós beszerzési eljárást (Kbt. Negyedik Része)]. Ha a szerző csak egy szakaszhoz vagy egymástól elkülönülő szakaszokhoz tartozó magyarázó szöveget írt, akkor az adott szakasz címét kell hivatkozni (lásd a fenti példában az aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalások, mint a Kbt. 72.§-ának címére hivatkozunk); ha az adott szakasznak nincs címe, akkor az alcím vagy ennek hiányában a fejezet címét és az adott szakasz számát hivatkozunk [lásd a fenti példában az Ákr. 7. §-ának alcímére (A hatósági ügy) hivatkozunk címként].

2. Folyóiratoknál

Szerző/k neve, tanulmány/cikk címe, folyóirat neve, évszám, folyóiratszám, oldalszám – ebben a sorrendben.

Pl.:

Sárközy Tamás: A társasági és cégjog felülvizsgálatának alapelveiről. Gazdaság és Jog, 1996/12. sz., 5. o.

Csak a szerkesztette (szerk.), kötetszám (köt.), kiadás (kiad.), a folyóiratok számát (sz.) és az oldalszámot (o.) rövidítjük!

3. Elektronikus dokumentumoknál

A fentiekén túlmenően az ún. helyi hozzáférésű elektronikus dokumentumoknál, fontos adat a rögzítés időpontja, azaz az offline adathordozó aktuális kiadásának megjelölése (pl. a DVD-borítón szereplő kiadásjelzés – 2011/I.), illetve a távoli hozzáférésű dokumentumoknál (pl. online anyagoknál) a felhasználás pontos dátuma.

Az *elektronikus dokumentum* számítógéppel kezelhető, digitálisan kódolt dokumentum, amely vagy fizikai hordozón jelenik meg és használatához számítógéphez illesztett, ill. annak részét képező

periféria (pl. CD-ROM lejátszó, lemezmeghajtó) szükséges, vagy hálózati úton érhető el (pl. távoli hozzáférésű adatbázis, elektronikus időszaki kiadvány, weboldal).

Ha ugyanaz a mű papír alapon és elektronikus dokumentumként is megjelenik (esetleg elektronikusként is különböző hozzáféréssel), ezek más-más kiadásnak minősülnek és e kiadások mindegyikének más a bibliográfiai leírása.

A helyi hozzáférésű elektronikus dokumentumok esetén (pl. ha egy mű, nem online frissítésű fizikai adathordozón jelenik meg) a dokumentumtípus általános megnevezésének célja, hogy a felhasználó a leírás elején tájékozódhasson a dokumentum elektronikus voltáról. A magyar nyelvű megnevezés: [elektronikus dok.], melyet közvetlenül a cím után kell megadni. A leírásban jelölni szükséges a hordozó fajtáját is.

Pl.:

Fábián Adrián – Cserép Attila – Rózsás Eszter: Szabállyértés nagykommentár [elektronikus dok.]. In: Nagykommentár CD. CompLex, Budapest, 2011.

Távoli hozzáférésű elektronikus dokumentumok, online szolgáltatások és más dinamikus dokumentumok (pl. weblapok, online frissülő adattartalmak) esetében a dokumentumtípus általános megnevezésének célja, hogy a felhasználó a leírás elején tájékozódhasson a dokumentum elektronikus voltáról, arról, hogy változó tartalomról van szó, vagyis a felhasználás és így a szövegverzió pontos időpontjáról. A megnevezés ez esetben [online], melyet közvetlenül a cím után kell megadni.

a) *A dinamikus dokumentumoknál* a teljes keltezés (az évet, a hónapot és a napot) is szükséges megjelölni (ahogy az a forrásban szerepel), és ehhez társul még a frissítés gyakoriságának, illetve az utolsó frissítés dátumának megadása.

Pl.:

Gyekiczky Tamás (szerk.): Nagykommentár a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényhez [online]. In: Ügyvéd Jogtár. CompLex, Budapest, 2012.03.01. [2012.08.21.].

Gyulai-Schmidt Andrea: Koncessziós beszerzési eljárás. In: Dezső Attila (szerk.): Kommentár a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvényhez [online]. In: Ügyvéd Jogtár. Wolters Kluwer, Budapest, 2016.05.01. [2019.04.05.]

b) *Távoli hozzáférésű elektronikus dokumentumok* esetében a fentiekhez még kötelező elemként jön a leírás végére a *hozzáférés módjának* pontos megjelölése az URL megadásával:

Pl.:

Gyekiczky Tamás (szerk.): Nagykommentár a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényhez [online]. In: Ügyvéd Jogtár. CompLex, Budapest, 2012.03.01. [2012.08.21.]. <http://jogtar.hu/jogtar-ugyved>

c) *Speciális távoli hozzáférésű elektronikus dokumentumoknál* (pl. navigátor ábrák) szintén a fenti szabályt követjük:

Pl.:

Szerzők neve hosszú kötőjellel és előtte, utána szóközzel: Betéti társaság Navigátor [online]. In: Jogtár. Wolters Kluwer, Budapest, 2014.07.01. [2014.12.21.]. <http://uj.jogtar.hu/>

Konkrét ábránál:

Szerzők neve hosszú kötőjellel és előtte, utána szóközzel: A betéti társaság jogutód nélküli megszűnésének speciális esete - A tagok számának egy főre csökkenése [online]. In Jogtár, **Szerzők neve hosszú kötőjellel és előtte, utána szóközzel:** Betéti társaság Navigátor. Wolters Kluwer, Budapest, 2014.07.01. [2014.12.21.].
http://uj.jogtar.hu/#doc/db/199/id/BT202_BKK.ABR/

VII. Idézetek

A szakirodalmi, jogszabályi és a jogalkalmazói döntésekből vett idézetek használatánál az arányosság követelményére (idézetek mennyisége v. egyéni, eredeti gondolatok) nagy hangsúlyt kell fektetni, ezért csak a szükséges mértékben alkalmazzuk!

A főszövegben történő idézés esetén az idézet elején és végén nyomdai idézőjelet használunk: tehát „idézet” és nem "idézet". Ha nem pontosan úgy kezdenénk az idézetet, ahogy az az eredetiben szerepel, akkor a korrekcióra szögletes zárójelet használunk: „[I]dézet”. Ugyanígy járunk el, ha az idézetből kihagyunk részeket [...], vagy ha értelemzavaró részt korrigálunk. Lábjegyzetben történő idézés esetén a lábjegyzetszövegben idézünk, anélkül, hogy megtömrénk a lábjegyzetszöveget (nem kell tehát új bekezdés). Az idézetet nem kell kurziválni!

Példa:

„[Mivel] a pártok a politikai rendszer meghatározó részei, helyénvaló, hogy az általános rendelkezések között szól róluk az Alkotmány [...]. A pártok más alkotmányokban [is] az állami szervek és az alapjogok fejezetein kívül, vagy a szuverenitáshoz, vagy a választójoghoz illeszkedve szerepelnek.”

VIII. Egyéb használható rövidítések, hivatkozások

Az egyes rövidítéseket használhatjuk teljes elnevezéssel és rövidítetten is, de mindenképpen használjuk egységesen egy szövegen belül.

Pl.:

é. n.	év nélkül
k. n.	kiadó nélkül
ld.	lásd
pl.	például
stb.	és a többi
ti.	tudniillik
ún.	úgynevezett
vö.	vesd össze

Az egyes bekezdésekre való hivatkozás pl.: „...az [1] bekezdésben hivatkozott 2014/24/EU irányelv szerint...”

Budapest, 2021. május

Köszönjük a munkáját!

Wolters Kluwer Hungary Kft.